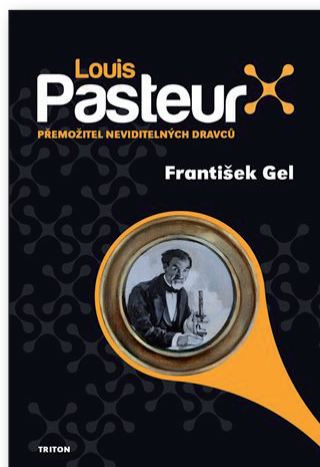

František Gel: Louis Pasteur, přemožitel neviditelných dravců

Praha: Stanislav Juhaňák – Triton, 2021, 386 stran.

Vydání opakované, formát 165 × 220 mm, tuhá vazba, černobílý výtisk.

ISBN: 978-80-7553-887-1.

Cena: 399 Kč.

Jen málokterému vědci se podaří, aby jeho objev/y základním způsobem změnil/y dosavadní a mnohdy dlouhý čas tradované názory. Pasteurovi se to podařilo. Náleží k vědecky nesmrtelným, právem se po něm jmenují ústavy, medaile, náměstí, ulice po celé Evropě. Jen namátkou: Pasteurův ústav v Paříži, Pasteurův ústav v Lille, Pasteurova ulice v Oděse, v Košicích ve Slovenské republice nese univerzitní nemocnice jeho jméno. Dokonce ve Vietnamu ve městě Danang je Pasteurova ulice.

Autor této monografie František Gel nebyl lékař ani zdravotník. Byl spisovatelem, novinářem, učitelem i překladatelem. Připomeňme si, že dnes již ikonický román E. M. Remarquea *Na západní frontě klid* a některé romány M. Twaina také patří k jeho překladům. Přednášel a na Institutu osvěty a novinářství Univerzity Karlovy připravoval pořady o významných osobnostech.

Uplynulo sto let (jedno století!) od okamžiku, co Dr. Luis Pasteur při pátrání, proč dochází k úhynu bourců morušových, objevil, že některé choroby jsou vyvolávány mikroorganismy. Pak následovaly objevy jeho i jeho žáků, prokázali původce sněti slezinné, moru, záškrtu a dalších infekčních chorob. Jen marně se snažil prokázat infekční původ vztekliny. Trvalo to téměř 70 let od jeho smrti, kdy tohoto optickým mikroskopem neprokazatelného „dravce“ objevil elektronový mikroskop. Ale účinnou léčbu těchto nemocných navrhl opět Pasteur.

Život a dílo Luise Pasteura má jednu zásadní výjimku: dostalo se mu velkolepého uznání téměř celého kulturního světa ještě za jeho života. Řady čestných

doktorátů, desítek medailí a diplomů. Vědecké společnosti si považovaly za čest, když mu mohly udělit čestné členství.

Málo se ví, že Pasteur navštívil v roce 1852 také Prahu, bydlel v hotelu Atlantic. V Arbois postavili Pasteurovi pomník (povšiml jsem si nápadné podoby s pomníkem Jana Evangelisty Purkyně na Karlově náměstí, ten byl ovšem postaven daleko později).

Text knihy je rozdělen do těchto oddílů: 1. Louis Pasteur, jeho život a dílo (30 s.), 2. První nesmrtelnost (17 s.), 3. Druhá nesmrtelnost (23 s.), 4. Třetí nesmrtelnost (20 s.), 5. Čtvrtá nesmrtelnost (55 s.), 6. Louis Pasteur věčný (137 s.) a 7. Poslední léta (12 s.). Bohužel, kniha nemá ani obsah, ani rejstřík. Černobílé a barevné obrázky jsou vloženy mezi stránky 208–209. Jejich kvalita odpovídá době jejich zhotovení.

Co napsat závěrem?

Kniha je určena široké laické veřejnosti. Přináší řadu velmi zajímavých informací, určitě se čtenář poučí. Já jsem se dozvěděl řadu zajímavých informací o jednom z velikánů medicíny. Až opět budu užívat některé antibiotikum, abych zabil „neviditelného dravce“, vděčně si na profesora Dr. Luise Pasteura vzpomenu.

Prof. MUDr. Jan Petrášek, DrSc.,
III. interní klinika, 1. lékařská fakulta Univerzity
Karlovy a Všeobecná fakultní nemocnice v Praze,
e-mail: petrijanv@email.cz